

C2 5t. 13

„WOJNA”. V. POŻOGA.

ARTUR GROTTER.

UFORMOWANE W PIOTROGRODZIE

K O Ł O

Warszawskiego Towarzystwa Opieki
nad Zabytkami Przeszłości

zwraca się z gorącą prośbą do rozproszonych daleko poza Krajem rodaków, o współdział w ocalaniu wszystkiego, co jest związane z rozwojem życia polskiego, z jego historią i sztuką.

Biuro Koła T. O. n. Z. P.

Piotrogród, ul. Kirocznaja 34, m. 73, tel. 535-36.

Adr. telegr.: Piotrogród K O Z

Adr. telegr.: Петроградъ—Забытки.

MN
50.462

Koło T. O. n. Z. P. w Piotrogradzie

dąży ku powróceniu Polsce utraconego dorobku ruchomego historyczno - kulturalnego znaczenia, — poczynawszy od wieków najdawniejszych, aż do chwili obecnej.

Oderwani od kraju — ocalajmy nasze:

księgi, dokumenty i listy, portrety i obrazy, sztychy i miniatury, emalje, rzeźby, wyroby artystyczne z metali, kości, drzewa i kamienia, porcelany i kryształy, meble, wykopaliska, stare monety i medale, ubiory naszych przodków — żupany i kontusze, konfederatki i pasy, mundury wojskowe, zbroje i uprząż, biżuterje stare, gobeliny, materje i koronki, drobiazgi artystyczne i t. p. .

Rzeźby i obrazy święte, aparaty i szaty kościelne, dewocjonalja i t. p.

Dla wypełnienia zadań Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości, Zarząd KOŁA w Piotrogradzie

- I. przyjmuje na skład wywiezione z Kraju przedmioty,
- II. kupuje zabytki polskie i wydaje na nie pożyczki,
- III. gromadzi pamiątki i dzieła sztuki, drogą przyjęcia darowizn i zapisów,
- IV. inwentaryzuje, fotografuje, opracowuje naukowo wszelkiego rodzaju polski dorobek ruchomy i nieruchomy historyczno-kulturalnego znaczenia,

V. Zbiera:

- a) informacje, jak o przedmiotach wywiezionych z Kraju, tak i o ruszonych w jakikolwiek bądź sposób ze swego miejsca,
- b) wiadomości, dotyczące się zaginionych przedmiotów, będących własnością osób prywatnych, oraz instytucji społecznych,
- c) wykazy strat w zabytkach nieruchomych,
- d) opisy i fotografie zabytków polskich ruchomych i nieruchomych, istniejących i zniszczonych.

Zarząd Koła uprasza o przesłanie odpowiedzi na wyszczególnione dalej pytania i zgłaszanie się do biura Koła.

- I. W celu należytego zabezpieczenia zabytków od zniszczenia w czasie obecnej wojny, aż do powrotu do Kraju, Zarząd Koła proponuje uchodźcom i właścicielom cennych zabytków — swoje dobrze strzeżone składy, niezamożnym — bezinteresownie, osobom zamożnym — za zwrotem wydatków.

Zarząd uprasza o wskazanie:

- a) jakie przedmioty wywieziono?
- b) skąd przedmioty wywieziono?
(gubernja, powiat, miasto, wieś, kościół, muzeum, biblioteka, dom prywatny),
- c) gdzie się obecnie przedmioty znajdują?
- d) do kogo przedmioty należą?
- e) kiedy i gdzie mogą być przedmioty obejrzane i do składu oddane?

II. Dla uskutecznienia **kupna i wydania pożyczek**, Zarząd Koła uprasza o przysłanie wykazu:

- 1) jakie przedmioty są przeznaczone do sprzedania (patrz rodzaj przedmiotów na str. 3)
- 2) gdzie i kiedy można przedmioty przeznaczone do sprzedania obejrzeć?

III. Zarząd Koła **przyjmuje** pamiątki i dzieła sztuki (patrz rodzaj wskazany na str. 3), jako dary i z zapisów testamentowych —
dla przyszłego Muzeum w Polsce,
dla kościołów,
dla instytucji oświatowych i in.

Dary mogą być przysłane wprost do biura Koła lub Zarząd je po zgłoszeniu zabiera.

Dla zapisania w księdze darów i wydania ofiarodawcy odnośnego dokumentu, należy podać:

imię i nazwisko ofiarodawcy (panie wskazują nazwisko i rodziców),
miejsce zamieszkania stałego (i czasowego),

opis przedmiotu i, w miarę możliwości, jego pochodzenie—historyczne,
rodowe, pamiątkowe lub nabycia.

IV. Zarząd Koła uprasza właścicieli i opiekunów wywiezionego z Kraju dorobku ruchomego, historyczno-kulturalnego znaczenia i zabytków polskich, znajdujących się z lat dawnych w Imperjum, o pozwolenie **zinwentaryzowania** i fotografowania, dla celów naukowych.

Zarząd Koła prosi o współudział w zbieraniu, dla potrzeb kultury krajowej: fotografii, reprodukcji i opisów wszelkiego rodzaju zabytków sztuki i budownictwa na ziemiach polskich (kościółów i kaplic przydroż-

nych, figur i pomników, pałaców i dworów) — jak istniejących, tak i zniszczonych.

Jeśli fotografia lub rysunek nie mogą być T. O. n. Z. P. ofiarowane, Zarząd uprasza o możliwość skopjowania.

V. W celu sporządzenia **Tablicy strąt 1914 — 1917 r.** i podjęcia odpowiedniej akcji ratunkowej, lub starań o odszkodowanie niezbędne są —

- 1). wiadomości, dotyczące się zaginionych przedmiotów ruchomych, będących własnością osób prywatnych oraz instytucji społecznych:
 - a). jakie przedmioty zaginęły?
 - b). gdzie się znajdowały?
 - c). do kogo należały?
 - d). co było przyczyną zaginięcia?
 - e). gdzie przypuszczalnie należy ich szukać?
- 2). gdzie, jakie i w jakim stopniu uległy zniszczeniu zabytki architektoniczne na ziemiach Polski.

Na zasadzie porozumienia z moskiewskim Wydziałem Opieki nad Zabytkami, Koło T. O. n. Z. P. w Piotrogradzie, niniejszem podaje do wiadomości, że Wydział O. n. Z. (Moskwa, Kriwokalennyj zauł. 5) ma te same cele co i Koło i spełnia analogiczne funkcje, przyjmuje też zabytki polskie do utworzonego składu, jako depozyty.

Oprócz tego Koło w Piotrogradzie i Wydział w Moskwie informują, że podobne organizacje powstały w Mińsku i Odesie przy miejscowych Komitetach polskich, a w Kijowie tworzy się także organizacja przy Radzie Okręgowej.

Druk Wł. Lesmana w Petrogradzie, 2-ga Rożdestwenskaja № 14.

